

»32. PRIREDITEV GRADNJE GRADOV KRALJA MATJAŽA - 2024 IN POŠTA 2393 ČRNA NA KOROŠKEM«

Vsako zadnje januarso soboto so od leta 1992 dobrega četrto stoletja ledeno Matjaževo kraljestvo Mitniškega Podpecja, ozaljšano s premnogimi snežnimi in ledenimi gradovi, vselej po sončnem zatonu, osvetlile in otopile neštete bakle ter mnogoteri taborni ognji. Ustvarjalna tradicija se je vsako leto znova borila z nemilostjo vremena in prekletstvom svetovnih podnebnih sprememb. Nemalokrat, kot tudi v »pravih« bitkah, je dobro premagalo zlo, a včasih, za poduk in v spoštovanje, je narava, z nenadnim toplotnim valom ali pa sibirskim hladom, izterjala svoj davek in »obglavila« dogodek. Včasih sta vztrajala le še mitološka Matjaž in Alenčica in pa njuna Gora. A že petindvajsetletnico, »malega abrahama« prireditve, je odplaknila nemila dežna vih(r)a. Narava je prireditvi (po)vzela svoj davek in človek je slednjič razumno popustil. Občina Črna na Koroškem, ponosen in dolgoleten prireditelj in promotor snežnih dogodivščin, je zaradi zadnjeletnih »samovolj Matere Narave« sklenila umeriti športno-rekreativno ponudbo »podna« Mežiške doline in tako sebi, graditeljem in obiskovalcem ustvariti znosne in vzdržne pogoje za ustvarjanje in sobivanje. Zimska odiseja domiselnih snežnih stvaritev se je tako leta 2019 iz srca Matjaževega podpeškega kraljestva preselila na široko livado v Črni na Koroškem, streljaj zahodnejše od župnijske cerkve sv. Ožbalta. Livada, imenovana Matevžavi travniki, je nekdanj služila kot iztek rajnkih črnjanskih smučarskih skakalnic. Ugodje novega prizorišča so prireditelji, graditelji in obiskovalci uživali le dve leti, potem pa je narava znova zadirigirala po svojih notah. Izvedba prireditve je leta 2021 zaradi koronavirusa zahtevala njeno selitev na »varno« razdajo; na svetovni splet oziroma socialna omrežja, kot sta FB in Twitter (zdaj X). Spremenila so se dovolila/pravila glede izvedbe, in poleg snežnih in ledenih gradov so lahko natečajniki svoje »gradove« izdelali iz najrazličnejših materialov, lahko tudi kot makete ali zgolj risbe. Izvedbe na domačih dvoriščih, bližnjih in daljnjih senožetih ali zgolj na risalni deski so se s pomočjo fotografij in objav na prirediteljevi spletni strani prelivale iz »tam« v »tu«, lokalno je postalo globalno in globalno lokalno. Prireditev leta 2022 je presejala in presekala pretekla pravila, jih uravnotežila in »razširila« prireditev na skoraj celoten januar in začasno uvedla hibridno, analogno-digitalno izvedbo prireditve. Upanja, da da se bomo lahko v letu 2023, ob obhajanju 30-letnice prireditve, na Matevžavih travnikih znova pogledali iz oči v oči, si seg(a)li v roke in pozneje s trdim delom v zimski hladu »bili bitko« z omejenim časom in zmuzljivim materialom, so se lani uresničile. In tudi letos, 2024, ste v Črni na Koroškem znova dobrodošli vsi novi(n)ci, občasniki in stalneži/abonenti, da ponovno razprete krila domišljije, prisluhnete srcu in odidete na pot. Črna na Koroškem vas znova srčno pričakuje, ne glede na to, da nas močno ogroža zelo topla zima. A tudi to bomo »preliscili«, saj so Gradovi kralja Matjaža veliko več kot le sama gradnja. Vsemu navkljub in ustvarjalni izziv vsako leto sklepamo nova znanstva in vedno znova krepimo dolgoletna prijateljstva in jih spreminjamo v doživljenjska zavezanstva. Tako se evolucija/tradicija življenja in življenjskosti stalno preobračajo, prelivajo in pretakajo iz roda v rod, prihajajo in prehajajo iz kraja v kraj, iz celine na celino. Obiščite nas, izvijte se iz srcih svojih domov, pridružite se zabavi, počastite trdožive domačine; znova bomo skupaj pričarali pravljično in čarobno vzdušje in si polepšali zadnji januarski konec tedna – pa tudi ponovno »prebudili« ep kralja Matjaža!

www.kfd.si
www.facebook.com/filatelija

Občina Črna na Koroškem in Koroško filatelistično društvo sta zadnjih ducat let z najrazličnejšimi filatelističnim sklopi vestno obeležila pomembne dogodke tega dela Mežiške doline in med njimi je filatelističen sklop Gradov kralja Matjaža j«32.GKM2024» njun dvanajsti zaporedni na to temo.

Filatelističen sklop sestavljajo:

- en (1) priložnostni poštni žig (PPŽ, 2393 Črna na Koroškem, 26. 1. 2024);
- ena (1) priložnostna pisemska ovojnica (PPO, KFD 275/2024) in
- ena (1) osebna poštna znamka (OPZ, nominala A, vodoravna postavitev, okvir PS »Zima«).

Motivika osebne poštna znamke in ilustracije priložnostne pisemske ovojnice nadaljuje tradicijo, kjer je v izbrani znak prireditev GKM (letos obzidje bele barve na toniranem modrem ozadju, s cinami zgoraj in spodaj vhodom v obliki peterolistne krone v navpični osi) vstavljena izbrana fotografija ene od skulptur iz preteklih gradenj - letos jo zastopa detajl skulpture, ki jo je na 31. GKM 2023 izdelala ekipa županij in županov Koroške regije.

V ilustraciji/dotisku na kuverti (PPO) je v znaku GKM med cine in vhod vstavljen števnik »32.«, ki ga na levo in desno »zapirata« pikčasta kvadrata/ »vratni krili«, od katerih je vsak sestavljen iz štirih vrstic s po štirimi pikami (4X4). Pod »krono« je kot sestavni del logotipa vstavljen štirivrstičen zapis prireditve, pod njim pa še štirivrstičen zapis geografske lege in datuma prireditve.

Priložnostni poštni žig (PPŽ) je okrogle oblike; zgoraj je krožno nameščen zapis datuma uporabe (26. 1. 2024), spodaj pa krožni zapis pristojne pošte (2393 Črna na Koroškem). V osredju je po polni širini žiga črtno vstavljeno grajsko obzidje, nad »krono« katerega je vstavljen števnik »32.«; levo in desno od njega pa po en stiliziran kvadrat/ »vratno krilo«, od katerih je vsak sestavljen iz štirih vrstic s po štirimi pikami (4X4).

Osebna poštna znamka (OPZ) ima isto grafično podlogo kot ilustracija, a je glede na le-to napisno poenostavljena in zapis števnika »32.« ter prireditve je dvovrstičen in umeščen med cine in vrh »krone«, pikčasti »vratni krili« pa sta umeščeni levo in desno od »krone«. Okvir plakete osebne poštna znamke tipski okvir iz serije »Zima« (nominala A) Pošte Slovenije.

Priložnostni poštni sklop, ki ga zaokrožuje priložnostna filatelistična razstava (Jože Keber, KFD), postavljena v prostorih Pošte 2390 Črna na Koroškem, je že dvanajstič zapored oblikoval arh. Borut Bončina, so-avtor priložnostnega poštnega žiga je Peter Močnik.

Zaradi butične naklade in s tem zelo omejene dostopnosti osebnih poštnih znamk je bila zaradi oblikovne in vsebinske sličnosti za vse občane za frankiranje pisemskih pošiljk, ki se bodo v petek, 26. januarja 2024 pošiljale v svet iz pošte 2393 Črna na Koroškem, predlagana uporaba poštna znamke Pošte Slovenije iz serije Božič 2021 (nominala B).

Borut Bončina, Koroško filatelistično društvo